

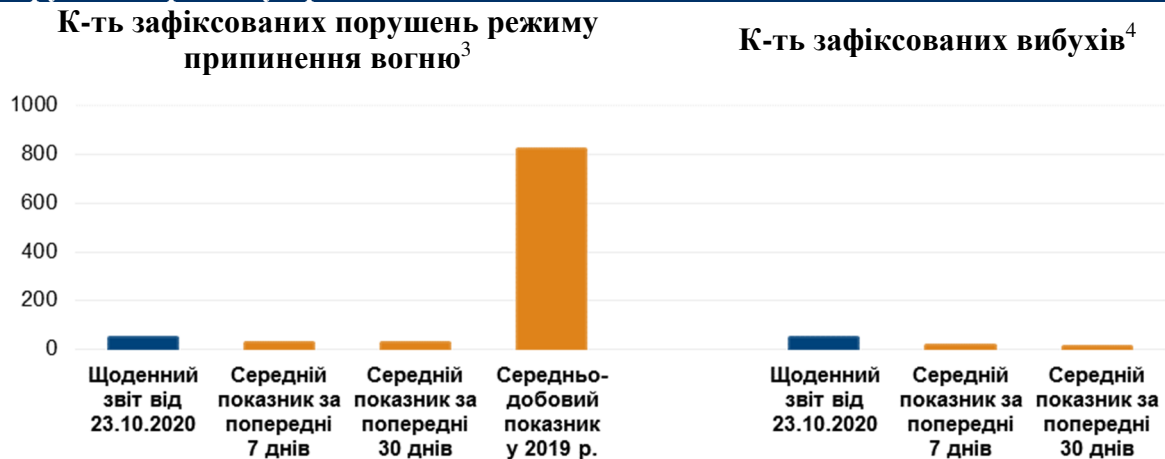
Щоденний звіт № 253/2020

від 23 жовтня 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 45 порушень режиму припинення вогню (вибухи) в Донецькій області та не зафіксувала жодного такого порушення в Луганській області. За попередній звітний період зафіксовано 49 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області, тимчасом у Луганській області таких порушень не зафіксовано.
- Місія уточнювала повідомлення про те, що в липні хлопець загинув у результаті спрацювання вибухового пристрою в Макіївці Донецької області.
- СММ продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського.
- Місія зафіксувала 27 одиниць озброєння, розміщених із порушенням ліній відведення в непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, зокрема в житлових секторах.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури, зокрема для уможливлення ремонтних робіт на об'єктах інфраструктури водопостачання та проведення будівельних робіт у підконтрольних і непідконтрольних урядові районах Луганської області.
- Місія продовжила спостерігати за ситуацією, у якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на КПВВ у Луганській області.
- СММ і далі стикалася з обмеженнями свободи пересування*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 22 жовтня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському та Березовому не функціонували.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 22 жовтня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
-
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується,
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ
у письмовому вигляді.
Створено: 23/10/2020

У Донецькій області СММ зафіксувала 45 порушень режиму припинення вогню (вибухи невизначеного походження), з яких понад дві третини сталися у межах 5 км від Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька) (див. нижче). Упродовж [попереднього звітного періоду](#) зафіксовано 49 порушень режиму припинення вогню (зокрема 30 вибухів) також неподалік ДФС.

У Луганській області, як і впродовж [попереднього звітного періоду](#), Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. Востаннє СММ зафіксувала порушення режиму припинення вогню в області 15 жовтня (див. [Щоденний звіт СММ від 17 жовтня 2020 року](#)).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітного періоду Місія зафіксувала загалом 1 832 порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 542 вибухи, 29 невизначених боєприпасів, що пролетіли, 16 спалахів дульного полум'я та 22 освітлювальні ракети, а також 1 223 черги та постріли).

Хлопчик загинув унаслідок спрацювання вибухового пристрою в Макіївці Донецької області

СММ уточнювала повідомлення про те, що 5 липня 15-річний хлопець загинув від поранень унаслідок детонації вибухового пристрою у квартирі його сім'ї в будинку № 6, що в мікрорайоні Зелений у н. п. Макіївка (непідконтрольний урядові, 12 км на північний схід від Донецька).

22 жовтня співробітниця дитячої клінічної лікарні в Макіївці по телефону повідомила спостерігачам, що відповідно до облікового журналу лікарні, 5 липня хлопчика доправили в реанімаційне відділення, де він помер приблизно за годину. Затим його тіло перевезли до моргу в Макіївці для проведення розтину.

20 жовтня жінка (70–79 років), яка живе у тому ж будинку, розповіла команді Місії, що приблизно о 17:00 5 липня вона перебувала вдома, коли почула, як у будинку бігали та кричали люди. За її словами, коли вона вийшла з квартири, підліток, який стояв у групі людей ззовні, сказав їй, що хлопчик дістав поранення в результаті вибуху. Вона додала, що того ж дня вона бачила, що матір хлопчика була в розпачі.

14 жовтня співробітниця центрального моргу в н. п. Донецьк (непідконтрольний урядові) по телефону підтвердила, що 5 липня тіло 15-річного хлопця доправили зі згаданої лікарні в Макіївці, де він помер, до моргу в тому ж місті. Вона додала, що результати розтину показали, що хлопець дістав травматичні поранення тулуба й кінцівок, які відповідали наслідкам вибуху.

Раніше, 6 липня, директорка (жінка 40–49 років) школи № 50 у Макіївці, де хлопець навчався у 9 класі, по телефону повідомила команді СММ, що про смерть хлопця в результаті вибуху вдома їй повідомили особи, яким належить фактичний контроль, і додала, що школа опублікувала некролог у соціальній мережі. 8 липня інша сусідка (40–49 років) по телефону розповіла спостерігачам, що приблизно о 17:30 5 липня вона бачила біля будинку пожежників і помітила, що приблизно 10 підлітків розпитували члени збройних формувань. 17 вересня ця ж сусідка повідомила команді Місії про те, що мати хлопчика сказала їй, що не хоче розмовляти зі спостерігачами про цей інцидент.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівської⁵

Здійснюючи моніторинг у підконтрольних урядові районах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська), спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Під час перебування команди СММ на блокпості збройних формувань південніше ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) 5 саперів із непідконтрольних урядові районів повідомили спостерігачам про те, що вони здійснять 2 контрольовані підриви у межах цієї ділянки розведення. Затим спостерігачі чули 2 вибухи (за оцінкою, контрольовані підриви), приблизно за 800 м та 1,3 км відповідно на північ від блокпоста збройних формувань, розміщеного біля південного краю цієї ділянки розведення, що співпадає з місцями проведення контрольованих підривів, про які повідомлялося раніше.

Упродовж дня неподалік блокпоста збройних формувань південніше цієї ділянки розведення команда Місії бачила 4 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); двоє з них у супроводі 3 осіб у захисному спорядженні пройшли вглиб цієї ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а потім повернулися.

12 жовтня, патрулюючи в 3 місцях поблизу ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

Місія продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

СММ зафіксувала 27 одиниць озброєння, розміщених із порушенням ліній відведення в непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, зокрема 19 танків на території об'єкта в житловому районі Донецька, а також 2 реактивні системи залпового вогню на полігоні поблизу н. п. Міусинськ (62 км на південний захід від Луганська).

На основі доступних Місії даних повітряного спостереження виявлено наявність 35 одиниць озброєння (зокрема танки, самохідну та буксирувану артилерію), розміщених за лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння, на полігонах у непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Місія зафіксувала бойові броньовані машини в підконтрольних і непідконтрольних урядові районах Донецької області (детальніше див. таблицю нижче).

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тресторонньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

⁶ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Зусилля Місії зі сприяння уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних робіт південніше південного краю ділянки розведення в районі Золотого, північніше н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська), а також неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), південніше мосту в Щасті.

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення огляду та технічного обслуговування залізничних колій, а також видалення рослинності поблизу н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); ремонтних робіт на об'єктах інфраструктури водопостачання неподалік н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська); технічного обслуговування автошляху Т1316 біля Золотого (у межах, а також північніше та південніше ділянки розведення) та автошляху Н21 південніше Щастя; і проведення робіт із розмінування неподалік н. п. Гірське (підконтрольний урядові, 63 км на захід від Луганська).

Північніше мосту в Щасті, на перехресті автошляхів Н21 і Т1309 приблизно за 190 м на північний захід від блокпоста Збройних сил України, команда СММ бачила, як 16 робітників за допомогою важкої техніки встановлювали прилади для електро- та водопостачання на контейнерах; як повідомлялося, ці контейнери монтували для використання в адміністративних цілях.

Неподалік блокпоста збройних формувань приблизно за 2,5 км на схід від Веселої Гори й орієнтовно за 3 км на південний схід від цього мосту спостерігачі бачили, як близько 20 робітників із непідконтрольних урядові районів за допомогою важкої техніки укладали асфальт, монтували електричні проводи між опорами вуличного освітлення та встановлювали контейнери; як повідомлялося, ці контейнери монтували для використання в адміністративних цілях. Перебуваючи там, команда Місії бачила 2 пішоходів та укриття для автомобілів, а також 15 контейнерів (як повідомлялося, для перевірки документів).

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування ДФС. Здійснюючи моніторинг у 3 місцях неподалік станції, спостерігачі чули 33 порушення режиму припинення вогню (вибухи) у межах 5 км від станції.

Заходи з протидії пандемії COVID-19 на КПВВ і відповідних блокпостах

У Луганській області команда СММ зауважила, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській і далі не працював⁷.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 09:00, 11:00 і 15:00, спостерігачі бачили загалом 140 осіб (95 жінок і 45 чоловіків різного віку) у черзі в напрямку непідконтрольних урядові районів. Чоловік (60–69 років) розповів членам патруля Місії

---

⁷ Інформація про тимчасове закриття КПВВ у період із 15 до 31 жовтня 2020 року була опублікована на вебсайті Кабінету Міністрів України 13 жовтня. Представник Державної прикордонної служби України повторно підтвердив спостерігачам 22 жовтня, що, окрім виняткових випадків, КПВВ буде закритий до 31 жовтня через заходи, пов'язані з протидією епідемії COVID-19.

про те, що він ночував на лавках і в покинутих будинках у Станиці Луганській, оскільки Збройні сили України відхилили його запит на перетин у напрямку непідконтрольних урядові районів через те, що він ймовірно не підпадав під категорію виняткових випадків.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Дніпрі, Харкові, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 12 жовтня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- У ніч із 21 на 22 жовтня безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння) у 4 окремих випадках під час виконання польоту над районами поблизу н. п. Гірне (непідконтрольний урядові, 30 км на схід від Донецька), н. п. Калинівка (непідконтрольний урядові, 55 км на північний схід від Донецька), н. п. Калинове (непідконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) та н. п. Доломітне (53 км на північний схід від Донецька)⁸.
- 22 серпня БПЛА СММ малого радіуса дії зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння): у трьох випадках під час польоту над районами неподалік н. п. Ясинувата (непідконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Донецька), а ще в одному випадку — між Ясинуватою та ДФС (15 км на північ від Донецька).

⁸ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
20.10.2020	2	реактивна система залпового вогню (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Міусинськ (62 км на південний захід від Луганська), де за даними повітряного спостереження також виявлено наявність 34 бойових броньованих машин ⁹	повітряне спостереження
	6	танк (невстановленого типу)	на полігоні біля н. п. Бойківське (кол. Тельманове; 67 км на південний схід від Донецька), у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено	
21.10.2020	19	танк (Т-72Б)	на території об'єкта поблизу житлового району в Донецьку	БПЛА дальнього радіуса дії

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
20.10.2020	7	танк (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Міусинськ (62 км на південний захід від Луганська)	повітряне спостереження
	8	самохідна артилерія (невстановленого типу)		
	14	буксирувана артилерія (невстановленого типу)		
	6	танк (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька), де за даними повітряного спостереження також виявлено наявність 9 бойових броньованих машин	

Інше озброєння¹⁰

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
20.10.2020	20	буксирувана артилерія (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька), де за даними повітряного спостереження також виявлено наявність 9 бойових броньованих машин	повітряне спостереження

Таблиця військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки¹¹

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
21.10.2020	2	бойова машина піхоти (БМП-2)	поблизу н. п. Тарамчук (29 км на південний захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
22.10.2020	1	бойова машина піхоти (БМП-1)	поблизу н. п. Богданівка (41 км на південний захід від Донецька)	патруль

⁹ Згадані у цьому розділі бойові броньовані машини не підпадають під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

¹⁰ За відсутності інформації щодо калібру цього озброєння встановити, розміщувалося воно з порушенням ліній відведення чи ні, не вдалося.

¹¹ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
20.10.2020	14	бойова броньована машина (невстановленого типу)	на полігоні біля н. п. Бойківське (кол. Тельманове; 67 км на південний схід від Донецька), у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено	повітряне спостереження
21.10.2020	2	бойова машина піхоти (БМП-2)	на території об'єкта поблизу житлового району в Донецьку	БПЛА дальнього радіуса дії
	2	бронетранспортер (МТ-ЛБ)		
	3	бойові машини піхоти (БМП-1 — 2 од., БМП-2 — 1 од.)	на території об'єкта у житловому районі н. п. Кальміуське (кол. Комсомольське; 42 км на південний схід від Донецька)	
	2	бронетранспортери (МТ-ЛБ — 1 од., БТР-70 — 1 од.)		

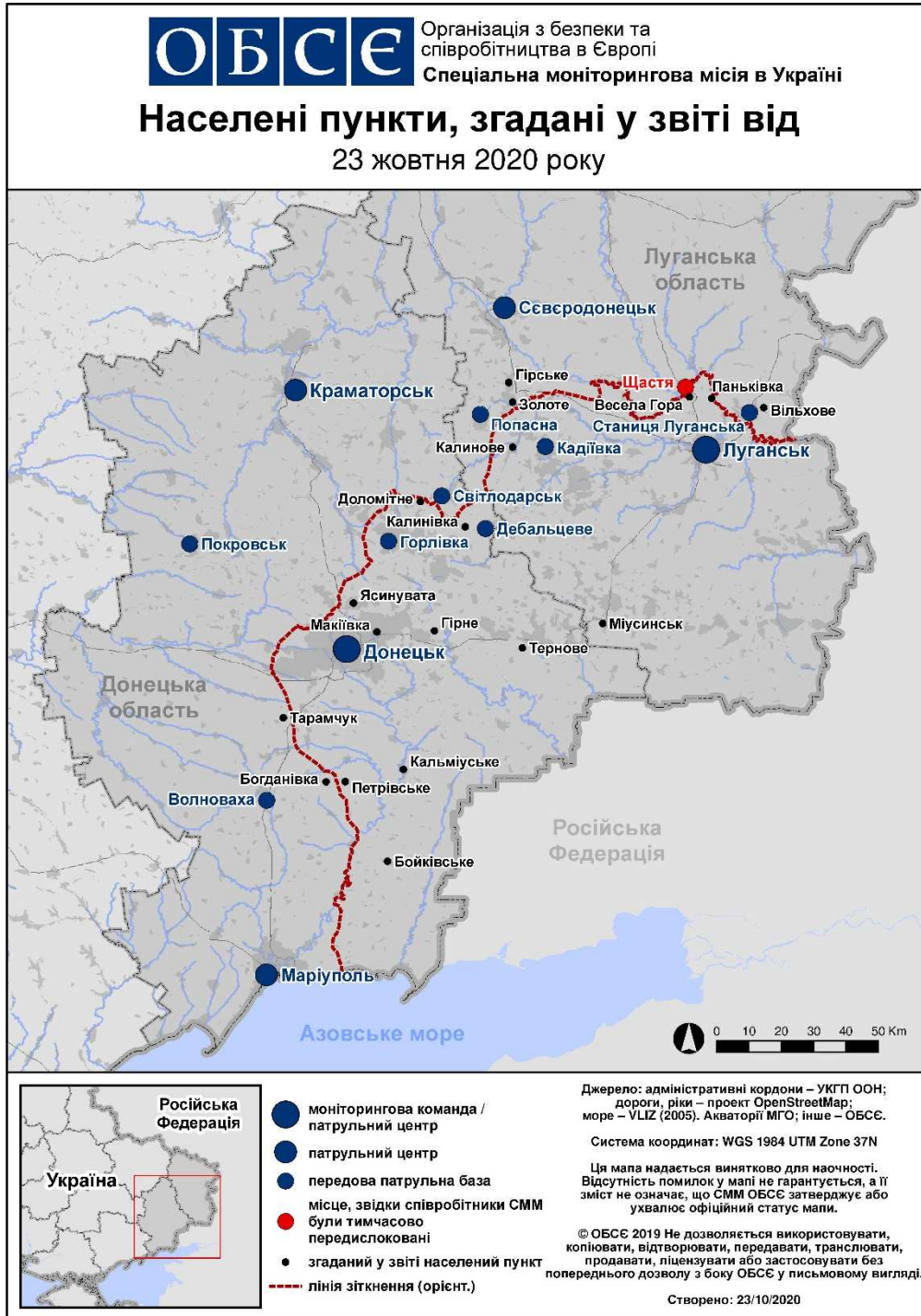

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 22 жовтня 2020 р.¹²

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
приблизно 1 км на ПнЗх від залізничного вокзалу в н. п. Ясинувата (непідконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Донецька)	4–5 км на ЗхПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 09:06
	3–5 км на ЗхПдЗх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 09:32
	3–5 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 09:40
	3–5 км на Пн	чули	3	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 09:51
	3–5 км на Пн	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 09:57
	3–5 км на Пн	чули	5	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 10:00–10:03
	3–5 км на Пн	чули	17	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 10:06–10:22
	5–8 км на Пн	чули	3	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 12:09–12:15
	5–8 км на Пн	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 13:28
залізничний вокзал у н. п. Ясинувата (непідконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Донецька)	3–5 км на Зх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 11:05
приблизно 500 м на ПнСх від н. п. Кам'янка (підконтрольний уряду, 20 км на Пн від Донецька)	3–5 км на ПнПнСх	чули	7	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 10:55–11:00
	3–5 км на ПдПдСх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 11:00
	4–5 км на ПнПнСх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.10, 13:28

¹² У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях і спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз. Термін «снаряд» позначає усі види боєприпасів.

Мапа Донецької та Луганської областей¹³

¹³ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).